

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123209572
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123209572.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, D., posledne bytom E. XXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka – F. G., nar. X.XX.XXXX, bytom C. X, D. a otec – F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. H. XX, D., za účasti starých rodičov: I. G., nar. XX.XX.XXXX a J. G., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom E. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní oboch rodičov proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č.k. 14P/129/2023-19 zo dňa 13.12.2023 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie rodičov maloletej voči výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie o d m i e t a .
- II. Vo zvyšnej časti odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

1.
Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil náhradným rodičom I. a J. G. odovzdať maloletú A. do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Centra pre deti a rodiny G., so sídlom E. XX, G., najdlhšie na 6 mesiacov. Výrokom II. súd prvej inštancie ustanovil maloletej za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec za tým účelom, aby maloletú zastupoval v tomto konaní. Výrokom III. súd prvej inštancie začal konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia rodičom maloletej.

2.
Svoje rozhodnutie súd odôvodnil právne ustanovením § 2, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1 a § 333 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), ďalej § 360 ods. 1, § 367 ods. 1, 2 a 3 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), pričom považoval návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec zo dňa 7.12.2023, doručený prvoinštančnému súdu dňa 8.12.2023 za opodstatnený, a preto uložil náhradným rodičom maloletej povinnosť ju odovzdať do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Centra pre deti a rodiny G. najdlhšie na 6 mesiacov. Súčasne súd prvej inštancie začal konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia rodičom maloletého dieťaťa v zmysle § 37 ods. 3 písm. b) zákona o rodine.

3.
Na základe tvrdených skutočností mal súd prvej inštancie preukázanú potrebu neodkladnej úpravy pomerov, a to z dôvodu, že J. a I. G., ktorým bola maloletá A. rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/26/2022-53 zo dňa 26.1.2023 zverená do náhradnej osobnej starostlivosti nechcú zabezpečovať starostlivosť o maloletú z dôvodu neustálych atakov zo strany rodičov maloletej. V tejto súvislosti súd

prvej inštancie ďalej konštatoval, že z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo zrejmé, že rodičia maloletej A., F. B. a F. G. nedokážu zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletej z dôvodu, že otec maloletej ju navštevoval u náhradných rodičov - manželov G. výlučne pod vplyvom alkoholu. Bolo zistené, že otec maloletej sa pod vplyvom alkoholu dostavil aj na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, pričom bol agresívny a reagoval neprimerane. Vzhľadom k tomu, že otec maloletej nie je schopný sa o maloletú postarať, požíva alkoholické nápoje, je agresívny a vulgárny (tieto skutočnosti potvrdila aj samotná matka maloletej), tak je v najlepšom záujme maloletej, aby táto bola dočasne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny G., kde budú pre ňu vytvorené vhodné podmienky pre jej zdravý psychický a fyzický vývin.

4.

Z obsahu spisu bolo ďalej zistené, že na základe uznesenia Okresného súdu Trnava č.k. 14PPOm/1/2022-7 zo dňa 9.3.2022 bola nariadená povinnosť náhradným rodičom odovzdať maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Rodinného detského domova, E. XXXX/X, G., pričom dôvodom umiestnenia maloletej bola skutočnosť, že rodičom bola odobratá dcéra otca F. B. – maloletá K. B., ktorá mala byť týraná nevlastnou matkou. Uvedená skutočnosť sa neskôr potvrdila a F. G. bola obžalovaná a následne odsúdená. Z preventívnych dôvodov boli z domácnosti odňaté všetky maloleté deti. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 11P/26/2022-53 zo dňa 26.1.2023 bola maloletá A. zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti I. G. a J. G., pričom rodičia maloletej boli zaviazaní platiť výživné na maloletú, každý vo výške 50 eur mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.2.2023. Ďalej bolo zistené, že manželka G. ako náhradní rodičia spočiatku riadne zabezpečovali náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú A.. Vzhľadom k tomu, že od začiatku trvania náhradnej osobnej starostlivosti prichádzalo medzi manželmi a rodičmi maloletej ku konfliktom, najmä pri odovzdávaní maloletej matke, sa manželka vyjadrila v tom zmysle, že nechcú zabezpečovať starostlivosť o maloletú, vzhľadom na neustále ataky zo strany rodičov maloletej a ich neúnosného psychického nátlaku. Situácia sa vyhrotila dňa 4.12.2023, kedy matka pri návšteve maloletej nadobudla podozrenie, že J. G. je pod vplyvom alkoholu, čo sa aj nakoniec po privolaní hliadky OOPZ Hlohovec potvrdilo. Bolo zistené, že pozitívny výsledok dychovej skúšky mal aj jej manžel pán G.. Následne dňa 5.12.2023 J. G. spoločne s manželom uviedli, že už nechcú zabezpečovať starostlivosť o maloletú A.. Dňa 5.12.2023 sa dostavila na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec matka maloletej, ktorá nahlásila vyššie spomínaný incident a navrhla zveriť maloletú do starostlivosti otca. Kolízny opatrovník s týmto nesúhlasil, nakoľko bolo zistené, že otec maloletú spočiatku v roku 2022 navštevoval výlučne pod vplyvom alkoholu, neskôr dlhú dobu o maloletú nejavil žiaden záujem. Až dňa 24.11.2023 sa dostavil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec spolu s matkou maloletej a nahlásili, že maloletá má na tvári malú modrinu. Následne bola maloletá skontrolovaná pracovníkmi úradu, pričom žiadne náznaky fyzického týrania neboli badateľné. Bolo zistené, že otec maloletej počas pohovoru na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec bol pod vplyvom alkoholu, čo potvrdila aj samotná matka maloletej. Pri pohovore bol otec agresívny, reagoval neprimerane, následne sa nahneval a odišiel. Samotná matka maloletej po jeho odchode priznala, že nie je schopný sa o maloletú postarať, nakoľko je doma často pod vplyvom alkoholu, je agresívny a vulgárny.

5.

Vzhľadom na dôvodnú obavu o zdravie a život maloletej súd začal konanie vo veci uloženia výchovného opatrenia rodičom maloletého dieťaťa a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil I. G. a J. G. povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Centra pre deti a rodiny G. najdlhšie na 6 mesiacov.

6.

Proti tomuto uzneseniu podali obaja rodičia odvolanie, pričom rozhodnutie prvoinštančného súdu žiadali zmeniť tak, aby maloletá bola zverená do výlučnej osobnej starostlivosti otca F. B.. Poukázali na to, že matka nebola právoplatne odsúdená vo veci podozrenia z týrania blízkej a zverenej osoby. Uviedli, že bola trestným rozkazom Okresného súdu Trnava zo dňa 31.8.2023, č.k. 5T/21/2023 uznaná za vinnú ako obvinená (nie obžalovaná) a následne odsúdená na tri roky odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Proti tomuto trestnému rozkazu podala odpor, pričom všetky 3 maloleté deti z ich domácnosti im boli odobraté okamžite, keď nebolo ešte ani vznesené obvinenie voči matke F. G. a ani sa nezačalo vyšetrovanie v trestnej veci. V tejto súvislosti ďalej uviedli, že on ako otec nikdy nebol trestne stíhaný, nebolo voči nemu vznesené obvinenie, a teda nebol právoplatne

odsúdený za predmetný skutok a ani za žiadny iný trestný čin. Mali za to, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Hlohovec účelovo vyhodnotil, že v domácnosti náhradných rodičov je všetko v poriadku, čo nezodpovedalo skutočnosti. V tejto súvislosti poukázali na to, že v domácnosti náhradných rodičov sa pravidelne fajčilo pri maloletej, pričom J. G. v dome popíjala aj alkohol spolu so svojim susedom. Poukázali tiež na to, že náhradní rodičia nechodievali s maloletou ani k lekárovi, keď táto bola chorá. Okrem toho im zo strany náhradných rodičov bolo úmyselne bránené v stretávaní sa s maloletou, pričom dokonca maloletú učili, aby im nerozprávali mama a táto. Taktiež popreli, že by otec maloletej bol na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Hlohovci pod vplyvom alkoholu, túto skutočnosť nepotvrdila ani matka maloletej, ktorá ani nikdy neuvádzala, že by sa otec maloletej nevedel o ňu postarať. Ďalej namietali, že postup Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, konkrétne jej pracovníčky I. K. bol nesprávny, nakoľko táto neoslovila otca, resp. príbuzných maloletej ohľadne jej možného zverenia do výchovy v rámci rodinného prostredia, pričom uprednostnila ústavnú starostlivosť, čím zneužili svoju právomoc.

7.

V priebehu odvolacieho konania bolo súdu prostredníctvom súdu prvej inštancie doručené dňa 18.1.2024 podanie rodičov maloletej, označené ako žiadosť o vylúčenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec z konania s tým, aby bol v predmetnej veci ako kolízny opatrovník ustanovený iný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Rodičia maloletej poukázali na to, že existuje dôvodná obava, že pracovníčky tohto úradu sú zaujaté (I. I. K. a jej dve kolegyne), na ktoré ako rodičia maloletej podali viacerovo sťažností pre nekonanie v záujme maloletého dieťaťa ako aj z dôvodu, že nedodržiavajú rovnaké postupy pri rodinách v Hlohovci medzi sebou navzájom. V tejto súvislosti poukázali na to, že tieto pracovníčky pristupujú k niektorým rodinám nadštandardne, keď deti z týchto problémových rodín nie sú im odobraté a nie sú ani umiestnené do ústavu, ale okamžite sú vyhľadani rodinní príslušníci detí. Inak postupovali v ich prípade, s úmyslom poškodiť im ako rodičom maloletej A., ktorá sa ocitla zo dňa na deň v cudzom prostredí a s cudzími ľuďmi, nakoľko bola okamžite umiestnená do ústavu. Ďalej namietali, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny úmyselne zavádza klamlivými informáciami o nich ako rodičoch maloletej so zámerom sa im pomstiť za písanie sťažností z ich strany na príslušné ministerstvo. Ďalej uviedla, že I. K. ako pracovníčka ÚPSVaR Hlohovec v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia klamala v tom, že otec maloletej F. B. prišiel na ich úrad pod vplyvom alkoholu a tiež aj v tom, že ona ako matka maloletej sa nikdy nevyjadrila, že súhlasila s tým, aby jej dcéra bola umiestnená do detského domova. Taktiež klamala v tom, že matka maloletej bola už právoplatne odsúdená. I. K. ďalej úmyselne zatajila skutočnosť, že otec maloletej F. B. nie je odsúdený, nie je trestne stíhaný a ani v pozícii obvineného. Za tohto stavu preto majú za to, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Hlohovec zneužíva svoju právomoc a zakladá si práve na tom, že súd dôveruje tomuto úradu všetky napísané a vyslovené slová a informácie, napriek tomu, že tieto nie sú preukázané, pričom súd ich naopak berie ako pravdivé a za dokázané. Ďalej uviedli, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Hlohovec ich nikdy neoslovil a s nimi ako s rodičmi maloletej nespolupracoval, nepozval ich na žiadne sedenie, pohovor, konzultáciu alebo sanáciu rodiny. Nesúhlasili s tým, aby maloletá bola umiestnená v Centre pre deti a rodiny G., pričom žiadali, aby maloletá A. bola zverená do výlučnej osobnej starostlivosti otca F. B..

8.

K odvolaniu rodičov maloletej sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý žiadal uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne. Poukázal na to, že všetky dôležité skutočnosti boli uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 7.12.2023. Zdôraznil, že otec maloletej A. sa o ňu nezaujímal, na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny sa dostavil až dňa 24.11.2023 spolu s matkou maloletej a nahlásil, že maloletá má na tvári malú modrinu. Zo strany pracovníkov úradu bola maloletá skontrolovaná, pričom bolo zistené, že u nej nie sú žiadne náznaky fyzického týrania. Počas realizácie pohovoru s otcom maloletej bolo zistené, že tento bol pod vplyvom alkoholu, bolo z neho cítiť silný alkoholový zápach a tento sa aj potácal. Otec maloletej počas pohovoru naliehal, aby bola maloletá zverená do jeho osobnej starostlivosti, pričom mu bolo vysvetlené, že si môže podať návrh na Okresný súd na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti. Po príchode manželov G. – náhradných rodičov maloletej sa začal s nimi hádať a následne bez výzvy odišiel z miestnosti. Matka maloletej sa vyjadrila v prítomnosti oboch manželov, že otec požíva alkohol a ona s ním prišla na úrad len na základe toho, že on na to naliehal. Ďalej bolo vo vyjadrení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny uvedené, že otec maloletej má odobrané ďalšie dieťa maloletú K. B., ktorá bola odňatá z jeho starostlivosti Okresným súdom v Trnave pod sp. zn. OPPOm1/2022 a táto je momentálne zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z otcovej strany. ÚPSVaR Hlohovec kontaktoval ÚPSVaR Komárno, nakoľko maloletá K. je zverená v ich

služobnom obvode, pričom bolo zistené, že otec maloletú bol naposledy navštíviť v auguste 2023. Od tej doby sa žiadnym spôsobom s ňou nekontaktoval, a to ani osobne a ani telefonicky. V tejto súvislosti tiež poukázal na to, že ani maloletá K. sa nemá záujem s otcom kontaktovať a táto sa údajne na neho ani nepýta. Samotná stará matka sa vyjadrila, že o maloletú A. by už nebola schopná sa postarať, resp. ju mať vo svojej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko má už zverené tri deti a už by nebolo v jej možnostiach a schopnostiach sa postarať o štvrté dieťa.

9.

K odvolaniu rodičov maloletej sa vyjadrila J. G., ktorá uviedla, že maloletá bola v ich osobnej náhradnej starostlivosti spoločne s jej manželom I. G.. Uviedla, že F. G. klame, pokiaľ tvrdí, že sa o svoju nevlastnú dcéru K. B. starala. Práve naopak, tejto nedávala hračky, nehrala sa s ňou, nechávala ju sama v činžaku kde bola zavretá aj dlhé dni a ona si chodila po návštevách. Jedlo, ktoré nezjedla, jedla celý deň až pokým neprišiel jej otec, ktorý bol každý deň pod vplyvom alkoholu. Do spisu doložila čestné prehlásenie rodičov maloletej A., v ktorom matka maloletej klame, že by sa oni ako náhradní rodičia maloletej A. mali v pozitívnom zmysle vyjadrovať o rodičoch maloletej A.. Uviedla, že ide o krivú výpoveď matky F. G., ktorá toto čestné prehlásenie spisovala bez ich súhlasu.

10.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie rodičov maloletej bolo podané včas (§ 352 ods. 1 CSP), oprávnenými účastníkmi, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia v odvolaní použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie rodičov maloletej je nedôvodné.

11.

Podľa § 2 ods. 1 CSP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (odsek 1). Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (odsek 2). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (odsek 3).

Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 357 CSP, Odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,
- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,

- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia,
- p) postúpení právomoci do cudziny.

Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 53 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z.) žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

12.

Odvolací súd v celom rozsahu preberá skutkový stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správnym skutkovým zisteniam pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozhodnutia. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty rodičov maloletej nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. zo zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom na vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

13.

Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení, je potrebné uviesť, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej a sú prípustné aj počas konania vo veci. Neodkladné opatrenie neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušením práva definitívnu ochranu. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladných opatreniach v konaní starostlivosti o maloleté deti je potrebné uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Inštitút neodkladného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona o rodine. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, v návrhu

na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že na základe uznesenia Okresného súdu Trnava č. k. 14PPOm/1/2022-7 zo dňa 9.3.2022 bola nariadená povinnosť rodičom odovzdať maloletú A. do starostlivosti nahradzujúcej starostlivosť rodičov, do Rodinného detského domova, so sídlom E. XXXX/ X, G.. Dôvodom umiestnenia maloletej A. bola skutočnosť, že rodičom bola odobratá dcéra otca F. B. – maloletá K. B., ktorá mala byť týraná. Bolo zistené, že táto skutočnosť sa neskôr potvrdila a pani F. G. bola obžalovaná a následne odsúdená. Z preventívnych dôvodov boli z domácnosti odňaté všetky maloleté deti. Rozsudkom Okresného súdu Trnava, č.k. 11P/26/2022 bola maloletá A. zverená do náhradnej osobnej starostlivosti I. a J. G., ktorí spočiatku riadne zabezpečovali náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú, pričom boli pravidelne monitorovaní. Od začiatku trvania náhradnej osobnej starostlivosti prichádzalo medzi manželmi a rodičmi maloletej ku konfliktom, najmä pri odovzdávaní maloletej matke. Situácia sa vyhrotila dňa 4.12.2023, kedy matka pri návšteve maloletej A. nadobudla podozrenie, že J. G. je pod vplyvom alkoholu. Bola privolaná hliadka OO PZ Hlohovec, ktorá podrobila J. G. dychovej skúške s pozitívnym výsledkom, pričom pozitívny výsledok dychovej skúšky bol zistený aj u pána G.. Následne dňa 5.12.2023 sa J. G. spoločne s manželom vyjadrili, že už nechcú zabezpečovať starostlivosť o maloletú A., vzhľadom na neustále ataky zo strany rodičov maloletej a ich neúnosného psychického nátlaku. Na základe vykonaného dokazovania bolo zistené, že dňa 5.12.2023 sa na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, dostavila matka maloletej A., ktorá prišla nahlásiť vyššie uvádzaný incident a navrhla zveriť maloletú do starostlivosti otca. S týmto kolíznym opatrovník nesúhlasil, nakoľko otec maloletej spočiatku v roku 2022 navštevoval výlučne pod vplyvom alkoholu a neskôr dlhú dobu o ňu nejavil záujem. Až dňa 24.11.2023 sa dostavil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec spolu s matkou maloletej a nahlásili, že maloletá má na tvári malú modrinu. Následne bola maloletá skontrolovaná pracovníkmi úradu, pričom žiadne náznaky fyzického týrania u maloletej neboli badateľné. Otec maloletej počas pohovoru na úrade bol pod vplyvom alkoholu, keď bol z neho cítiť silný alkoholový zápach, čo potvrdila aj samotná matka maloletej. Pri pohovore bol otec agresívny, reagoval neprimerane, následne sa nahneval a odišiel. Matka maloletej po jeho odchode priznala, že otec požil alkohol, ďalej že nie je schopný sa o maloletú A. postarať, nakoľko je aj doma často pod vplyvom alkoholu a je agresívny a vulgárny. Vzhľadom k týmto skutočnostiam rodičia dieťaťa nie sú schopní zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú, čím je ohrozený jej život, zdravie, psychický, fyzický ako aj sociálny vývin.

14.

Z doterajšieho správania sa rodičov maloletej vyplýva, že by mohol byť ohrozený riadny fyzický a psychický vývin maloletého dieťaťa, a preto je potrebné chrániť jeho najlepší záujem. Vzhľadom k tomu, že bolo osvedčené, že tak náhradní rodičia, ako aj biologický otec maloletej nedokážu zabezpečiť náležitým spôsobom osobnú starostlivosť o maloletú, pričom momentálne niet žiadnej inej vhodnej blízkej osoby, ktorej by maloletá mohla byť zverená, bolo namieste maloletú urýchlene umiestniť do zariadenia na to určené, kde jej bude poskytnutá náležitá starostlivosť. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné k veci uviesť, že v predmetnej veci je potrebná bezodkladná úprava pomerov a je to aj v záujme maloletej, s poukazom na pomery aké nastali v jej rodine.

15.

V rámci odvolacieho konania súd prvej inštancie tunajšiemu súdu dňa 19.1.2024 doručil podanie rodičov maloletej označené ako žiadosť o vylúčenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, ktorí žiadali, aby bol v konaní maloletej ustanovený iný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že touto žiadosťou sa bude zaoberať prvoinštančný súd v konaní vo veci samej. Odvolací súd však považuje za potrebné k veci uviesť, že možnosť vzniesť námietku zaujatosti voči kolíznemu opatrovníkovi nie je upravená v žiadnom právnom predpise a nie je teda daná kompetencia súdu ani správneho orgánu o takejto možnosti rozhodnúť. Samozrejme, že je potrebné rozlíšiť, či takéto podanie smeruje proti konaniu fyzickej osoby, ktorá zastupuje orgán sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na základe plnej moci alebo podanie smeruje proti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako kolíznemu opatrovníkovi. V prípade, ak námietka smeruje proti fyzickej osobe – zástupcovi, ktorý zastupuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, posúdiť postup zamestnanca je oprávnený príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak námietka smeruje proti úradu práce, sociálnych vecí a rodiny ako právnickej osobe, vykonať zmenu v ustanovenom kolíznom opatrovníkovi je oprávnený súd prvej inštancie, ak na to existujú relevantné dôvody.

16.

Vzhľadom k tomu, že odvolanie rodičov maloletej smerovalo voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie v celom rozsahu, tak odvolací súd musel posúdiť aj dôvodnosť odvolania rodičov vo vzťahu k ustanoveniu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletej. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že z ustanovení § 357 CSP v spojení s § 355 ods. 2 CSP vyplýva, že proti uzneseniu, ktorým bol maloletemu dieťaťu ustanovený kolízny opatrovník nie je prípustné odvolanie, a preto odvolací súd odvolanie rodičov maloletej voči výroku II. uznesenia súdu prvej inštancie odmietol ako neprípustné.

17.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti ako vecne správne v súlade s ustanovením § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, nakoľko dospel k záveru, že rodičia maloletej v odvolaní neuviedli také relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia.

18.

Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal jednomyseľne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).